

REPORTATGE | TECNOLOGIA PUNTA I MOLT SENSIBLE

# 'Orella global' (quan cal)

La sala número 13 de la sisena planta de l'edifici de la policia acull un armari metàl·lic. Una mena de caixa negra. Un gran servidor.

És l'aparell d'intercepció de comunicacions. L'equip que permet desxifrar el que s'ha 'punxat' a l'STA, sempre, amb permís de la Batllia.

TONI SOLANELLES  
Escaldes-Engordany

Que ningú no s'enganyi. La policia, d'escoltar, escolta. Que per això s'ha comprat la *maquina*. L'orella global funciona. I no només això: també es fa funcionar. Però només quan cal. Ho assegura el director adjunt i cap de l'àrea de policia criminal del servei d'ordre, Ferran Túnez, que explica que no sempre la Batllia cedeix a les pretensions policiaques. És senzill interceptar una trucada, un correu electrònic, un SMS o qualsevol cosa que passi per la xarxa telemàtica. L'orella, alta tecnologia d'espionatge generada per experts israelians, que són el pare i la mare dels ous d'aquestes coses, ho pot captar tot. Però "no és fàcil" obtenir el permís judicial. També depèn del batlle que hagi d'afrontar la petició, és clar. "La policia ha d'aportar moltes dades. És el que toca. En algun cas la Batllia ha demanat un complement d'informació. No només s'han de donar les condicions legislatives requerides. També s'ha de justificar molt bé la intervenció i demostrar que el que es pretén no es pot aconseguir de cap altra manera que intervenint una comunicació."

La legislació estableix que només es pot interceptar, per exemple, una trucada telefònica quan la persona que genera aquella comunicació és l'autor d'un delictes major o és sospitós d'haver-lo comès. I quan és evident que la línia telefònica que es vol punxar és de titularitat del delictuós o n'és l'usuari habitual. I no sempre és evident. Ben al contrari. I la Batllia és estricta, més que uns quants mesos enrere, en concedir autoritzacions. I, en certs moments, els batlles han mostrat recels cap a la policia. I tampoc no els han ajudat, per ser una mica més flexibles a l'edifici de les columnes, que s'hagin tombat algunes de les escoltes permeses. D'intercepcions de comunicacions se'n fan. Sí. Quantes? No hi ha resposta per part dels responsables policiaques. Per quins motius? Silenci. En aquell precís instant que un servidor va accedir a la sala 13 de la sisena planta de l'edifici administratiu de la policia podia ser que es posés en marxa? Mutis.

## EL DISPOSITIU

El que és clar és que a la sala del costat, on hi ha l'equip que permet a l'agent encarregat d'una investigació escoltar allò que s'està enregistrant no s'hi podia passar. "Quan aquesta màquina s'activa per intervenir un telèfon ho pot gravar tot", admet Túnez. El dispositiu són fonamentalment dos aparells. Dos equips. Dos servidors. Dos armaris metàl·lics, dues caixes negres altes i



El despatx 13 de la sisena planta acull, ben bé, la 'caixa negra'.

T. S.

De 'punxades' se'n fan. Quantes? No hi ha resposta

Els agents poden escoltar el gravat, però mai copiar-ho

grosses que incorporen la més avançada tecnologia i tot un sistema complex de seguretat per, suposadament, evitar que qui vulgui en pugui fer ús. Un dels armaris és a l'edifici Nexus de l'STA. L'altre, al despatx central de policia. I entre les dues institucions hi ha signat un protocol que deixa, suposadament, les coses molt clares. L'aparell que hi ha a Santa Coloma capta la dada "però no permet gravar ni escoltar. Sí que serveix per dur a terme les aplicacions comercials que tradicionalment ofereix l'STA", explica Túnez. La màquina que hi ha a l'edifici de l'Obac permet descodificar el senyal que arriba des de l'edifici Nexus i convertir-lo a "un format de dades o de veu".

Però l'STA no trasllada cap mena de senyal cap a la policia fins que la

## LA XIFRA

# 1,3

MILIONS D'EUROS. Els equips, adquirits després de fer un concurs públic restringit a tres empreses expertes en tecnologia d'espionatge de les telecomunicacions a final del 2006, van acabar costant una mica més d'1,3 milions d'euros. El cost dels aparells, fabricats per la israeliana Verin i que van ser traslladats al Principat poc després d'accedir al càrrec la nova direcció de la policia, el van finançar Interior i l'STA gairebé a parts iguals.

"És un mitjà més per dur a terme una investigació"

No només hi ha un protocol entre el departament d'Interior i l'STA per garantir el bon ús del dispositiu d'intercepció de les comunicacions. També la policia ha establert mecanismes per, suposadament, evitar possibles vicis de funcionament. "El director està sempre al corrent de qualsevol demanda" que es faci



L'equip és fabricat a Israel.

a la Batllia per poder intervenir una comunicació, segons el comissari Ferran Túnez, que recorda que per al cos d'ordre, l'aparell no és res més que "un mitjà més per dur a terme una investigació". L'agent que necessita la intercepció l'ha de motivar adequadament. L'ha de comunicar als seus superiors (i així successivament fins arribar al capdamunt). I l'ha d'avaluar amb la seva firma per responsabilitzar-se'n davant de qualsevol eventualitat legal. El responsable de la investigació mai no pot generar una còpia d'allò que s'ha gravat. Sí, escoltar-ho. Però amb la deguda autorització. Al final del procés, la Batllia ha de rebre íntegrament tot allò que s'hagi registrat.

Batllia no li ho comunica. Fins que el responsable judicial de la instrucció no els fa arribar l'acte corresponent. Llavors es genera un *password* secret i concret per a cada cas. I només introduint aquell mot clau els dos dispositius s'interconnecten. "Ens obren la porta", diu el cap de la policia criminal. I per un temps limitat i programat. Qualsevol dada que passi per la línia punxada pot ser interceptada. I si el batlle instructor no comunica amb certa antel·lació que cal mantenir l'aparell en funcionament, quan s'esgota el termini, l'orella deixa d'escoltar. Automàticament. No hi ha volta de full. Ja no es pot tornar a activar si no hi ha una nova ordre. És, diu Ferran Túnez, una mena de caixa forta. Que escolta quan cal i es fa la sorda la resta del temps.